

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 11C/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717212192
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Petreás
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2019:6717212192.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred sudcom JUDr. Jánom Petreásom, v spore žalobcu 1./ O.. G. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Q. XXXX/XX, P.O., 2./ O.. Q. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Q. XXXX/XX, P. a 3./ E.. W. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. Q. XXXX/XX, P., zastúpených JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanej KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpenej JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Vajnorská 55, 831 04 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyne v 1. rade vo výške 50.000 Eur, žalobcu v 2. rade vo výške 50.000 Eur a žalovanej v 3. rade vo výške 50.000 Eur, všetko s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyne v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 35.000 Eur do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 Eur do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyne v 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30.000 Eur do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcov v 1., 2. a 3. rade z a m i e t a .

V. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť Slovenskej republike súdny poplatok z podanej žaloby vo výške 2.850 Eur na účet Okresného súdu Zvolen do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Žalovaná je p o v i n n á nahradiť žalobcom v 1. rade, 2. rade a v 3. rade trovy konania v plnom rozsahu 100% s rozsudkom priznaných súm do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia žalobou podanou 25.10.2017 prostredníctvom svojho právneho zástupcu voči žalovanej sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy, a to každý vo výške 50.000 Eur. Žaloba bola odôvodnená tým, že dňa XX.XX.XXXX nebohý manžel žalobkyne v 1. rade a otec poškodených žalobcov v 2. a 3. rade V. J. bol účastníkom dopravnej nehody, pri ktorej trpel rozsiahle zranenia, ktorých následkom na mieste nehody podľahol. Dopravnú nehodu zaviniel vodič D. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý viedol motorové vozidlo zn. M. H. ev.č. C.-XXXAN v smere od obce J. na C.. Obvinený vodič D. F. bol Trestným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/144/2015-247 zo dňa 14.12.2015 uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods.1 Trestného zákona.

2. Okresný súd Zvolen medzitimným rozsudkom sp.zn. 11C/46/2017-62 zo dňa 16.8.2018 rozhodol, že základ žalovaného nároku žalobcov v 1. až 3. rade je daný. Medzitimný rozsudok nadobudol právoplatnosť 29.9.2018.

3. Predmetom sporu zostala výška uplatnených nárokov žalobcami v 1. až 3. rade.

4. Právny zástupca žalobcov v 1. až 3. rade na pojednávaní uviedol, že žalobcovia naďalej trvajú na podanej žalobe. O právnom základe nároku už bolo právoplatne rozhodnuté. Tým sa vyriešila aj otázka pasívnej legitímácie žalovaného a súd sa vysporiadal aj s vznesenou námietkou premlčania. Preto v ďalšom priebehu konania je potrebné riešiť už len samotnú výšku nároku. Tú súd posudzuje podľa kritérií ustanovených v § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka na základe vlastnej úvahy. Navrhol na pojednávaní vypočítať všetky žalobcov.

5. Žalobkyňa v 1. rade O.. G. J. na pojednávaní uviedla, že s manželom žili spolu XX rokov. Spolu mali X detí, J. I. C., t.j. žalobcov v 2. a 3. rade. V tom čase mala ich C., ktorá už je A., pred sebou ešte X roky štúdia na vysokej škole. J. tiež skončil vysokú školu a je O.. S manželom mali fantastické vzťahy. Celý život pracoval vo funkciách riaditeľa, vedúceho, šéfa. Keď išiel na dôchodok, založil si živnosť a živnostníkom bol aj v čase svojej smrti. Hovoril, že keby mal ako dôchodca sedieť len doma, že to by neprežil. Potreboval zabezpečiť ešte aj dcéru, ktorá študovala. Celý život športoval, venoval sa T. F. A. I. Z. T.. Deti tiež viedol k športu, chodievali spolu na preteky. Mal aj veľa kamarátov. Deti boli pre neho všetko, ako aj celá rodina. Uviedla, že manžel jej aj teraz neskutočne chýba. Keď zomrel, boli aj nejaké finančné problémy, lebo dcéra ešte 3 roky študovala na vysokej škole. Vzťahy jej manžela ako otca a ich detí boli vždy veľmi dobré a nebol medzi nimi žiadny problém. V čase smrti jej manžela bývali ich deti spolu s nimi v jednej domácnosti, v jednom byte a aj doteraz tam so žalobkyňou v 1. rade bývajú. Žalobkyňa v 1. rade ešte nemá vnúčatá. S manželom chodievali každý rok na dovolenku, chodievali na chatu, na záhradu. Jej nebohý manžel sa veľmi venoval deťom a športu, s deťmi chodieval na preteky. Keď syn študoval na vysokej škole, venoval sa tomu športu už menej, ale dcére to zostalo doteraz. Manžel T. aj E. a H.. Keď mala ich dcéra 4 až 5 rokov, začal T. aj s ňou. Žalobkyňa v 1. rade ďalej uviedla, že vtedy išiel manžel prvý raz sám na hrob svojich rodičov, predtým chodievali vždy spolu. Ona mala vtedy nejaký zlý pocit ako keby sa malo niečo stať. Potom prišli policajti a povedali jej, aby si dala pohár vody, aby neodpadla, lebo jej manžel havaroval a zomrel. Takto sa dozvedela o smrti svojho manžela. Ďalej uviedla, že mali aj spoločných kamarátov, s ktorými sa navštevovali, chodievali na plesy a na rôzne kultúrne a spoločenské akcie. Atmosféra v rodine, v domácnosti je teraz úplne iná. Predtým bolo stále u nich rušno, debatovalo sa, teraz je niekedy až hrozné ticho. Deti chodia do práce, majú aj svoje povinnosti. Keď bol manžel doma, vždy sa mali o čom rozprávať a aj sa vždy spolu rozprávali. Lekársku pomoc vtedy nevyhľadala. S vinníkom dopravnej nehody nekomunikovala. Napísal jej jeden list, v ktorom sa ospravedlňoval. Vinníka nehody ľutuje ako človeka, lebo určite to urobiť nechcel a musí s tým žiť, ale ona stratila manžela. Uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy odôvodnila tým, že potrebuje peniaze, lebo jej chýba príjem manžela.

6. Žalobca v 2. rade na pojednávaní uviedol, že keď porovnáva vzťahy v iných rodinách, zisťuje, že v ich rodine boli vzťahy absolútne nadštandardné, a to keď to zoberie už od svojich starých rodičov cez rodičov až po seba a jeho sestru. Boli to absolútne perfektné vzťahy. Už v detstve boli vychovávaní otcom k perfektnosti, priamočiarosti, zodpovednosti. On hodnotí svoje vzťahy s otcom ako perfektné už od detstva. Celá ich rodina bola športovo založená. Chodievali spolu na chatu, ktorá bola X km od ich bydliska. Boli tam v každej voľnej chvíli, cez víkendy, pokiaľ neboli na nejakých športových pretekoch. On sa venoval Z. T., otec bol propagátor a akýsi agitátor Z.É. T. na Slovensku. Po otcovej smrti sa už tomuto venoval menej. V čase otcovej smrti študoval v X. ročníku doktorandského štúdia. Po otcovej smrti musel zabezpečiť všetko čo sa týka ukončenia otcovej živnosti a s tým spojených rôznych právnych vzťahov. Otec bol aj predsedom bytového družstva a mal aj viac aktivít, ktoré bolo treba tiež potom ukončiť. Uviedol, že vôbec nebola sranda keď musel vypratávať vrak jeho auta a on ho bol aj identifikovať. Identifikovať ho bol v nemocnici na patológii sám z ich rodiny. Všetko musel potom povybavovať aj čo sa týka vraku auta vo vzťahu k polícii. Otcova smrť mala dopad aj na jeho partnerský vzťah, ktorý potom skončil. Smrťou otca mal potom veľa práce, čo trvalo asi 1,5 roka. Bola to práca s ukončením otcovej živnosti, s majetkovým právnym vysporiadaním, keď za svojho života sa nestihol majetko-právne vysporiadať so svojimi sestrami. Toto musel žalobca v 2. rade potom všetko dotiahnuť sám. K tomu bolo potrebné aj vysporiadanie s otcovou bývalou manželkou. Žalobca v 2. rade uviedol, že otcova

smrť poznačila všetky rodinné vzťahy, rodinné väzby. Smrťou otca stratil možnosť mu zavolať ohľadom nejakých situácií, aj kritických situácií a podobne. S otcom bol vlastne stále v kontakte a neriešil s ním len nejaké pracovné záležitosti, ale všetko čo sa týkalo života. Počas štúdia býval s otcom v spoločnej domácnosti, lebo 4 roky študoval na vysokej škole v P.. Potom študoval X rok vo R. a ďalšie 2 roky zase v P.O.. Uvedol, že nemal časový priestor na to, aby vtedy vyhľadal nejakú lekársku pomoc. V podstate terapiou pre neho bolo, že bol potom zavalený tou prácou. S vinníkom dopravnej nehody sa osobne stretol. Bolo to jedno stretnutie za prítomnosti vinníkovej manželky a asi jeho dcéry a zaťa. Stretli sa v C., presný dátum už uviesť nevie, ale bolo to asi 2 - 3 týždne od nehody. Prebehlo to v takom duchu ako bol napísaný aj list toho vinníka, ktorý sa za toto ospravedlňoval. Žalobca v 2. rade mu povedal, že on nikoho neodcudzuje, lebo on tiež jazdí autom a stať sa to môže na ceste každému. Keď si prečítal správu od vyšetrovateľa, tak priebeh tejto nehody aj tento vinník popisoval podobne ako bolo uvedené vyšetrovateľom. Potom už s vinníkom dopravnej nehody nebol v kontakte. Žalovaná suma 50.000 Eur bola určená po porade v advokátskej kancelárii.

7. Žalovaná v 3. rade na pojednávaní uviedla, že ona je najmladšie dieťa rodičov. Ocko bol človek, ktorý mal s každým dobrý vzťah, či už s nimi ako deťmi, s ich mamou mal harmonický vzťah. Ona s bratom starých rodičov z otcovej strany nepoznali, lebo oni zomreli skôr ako sa ona s bratom narodili. Vzťah so starou mamou, so starými rodičmi z matkovej strany bol veľmi dobrý. Jej starí rodičia akceptovali ocka a mali ho ako za svojho syna, jeho názory akceptovali. Žiadne problémy v týchto vzťahoch neboli. Kým to babke umožňoval zdravotný stav, chodievala s nimi aj na dovolenky. Čo sa týka športu, jej ocko trénoval a organizoval H. v Z. T., bol aj reprezentantom. Ona sa venovala T. od detstva. Ocko ich učil aj stanovať, učil ich ako prežiť v prírodných podmienkach a podobne. Počas stredoškolského štúdia musela toto športovanie prerušiť, ale vrátila sa k tomu počas vysokoškolského štúdia. Ocko chcel aj v roku XXXX bežať polmaratón na E. E. E. v P.. Aj predtým H. T. V roku XXXX F., ale tento E. sa T. I. Q., P. Z. T.. Ocko sa vždy chodil na tento E. pozerať. Uviedla, že ockova smrť spôsobila aj to, že ona sa opäť začala tomuto športu venovať, lebo jednoducho chcela udržať vzťahy s jeho známymi, kamarátmi, ktorí sa tomuto športu venovali a chcela mať aj niečo s ockom spoločné, lebo on tento šport miloval. Aj teraz sa jej stáva, že stretáva ľudí, ktorí jej hovoria aké mali s ockom vzťahy, aký bol ocko človek, že sa s ním stretávali. Keď ocko zostal na dôchodku, vydal celkovo X H.. Žalobkyňa v 3. rade uviedla aj názvy týchto P. H.. Jej ocko sa narodil v P. F. S., jeho mama bola F. a vydala sa za J.. Na Slovensko sa presťahovali keď mal jej ocko X alebo X roky. K F. mal stále vzťah, spolupracoval s F.. V F. napríklad žije ešte babkina sestra, s ktorou sú v kontakte. Ocko ich viedol k štúdiu cudzích jazykov. Absolvovali aj kurzy F. jazyka. Ona bola počas štúdia X roky po sebe cez prázdniny vždy X týždne v F. v P. F. S., aby sa zdokonalila v F. jazyku. V roku 2014 bola na mesačnej praxi v O.. Rodičia ju tam zaviezli a potom prišli po ňu. V roku XXXX ocko vyhral aj preteky R. R. Z. T. v H., boli to majstrovstvá H.. Keď ocko zomrel, bolo to pre ňu aj dosť náročné v škole. Uvažovala aj vykašľať sa na školu, aby nemusela riešiť pacientov a prípadné ich úmrtia. Kvôli ockovi však študovala ďalej. Nikdy na skúške vlastne nebola sama, lebo vždy mala so sebou ockovu fotografiu. Ocko sa vždy tešil keď urobila skúšku. Aj keď išla na štátnice a bola z toho veľmi vyklepaná, keď si vytiahla otázku, vedela, že ocko je spolu s ňou a vedela, že to zvládne. Na promócie sa tešila, že po 6. rokoch úspešne ukončila štúdium. Stála v 1. rade a videla svoju mamku, ktorá celú promóciu preplakala. Ocko jej tam fyzicky chýbal. Po ockovej smrti musela ona aj s bratom, dvaja mladí ľudia, študenti, rýchlo dospieť, aby sa mohli a vedeli postarať o seba a postarať sa aj o mamku. Tá síce odbornú pomoc nevyhľadala, ale potrebovala ich pomoc. Keď jej zomrel ocko, bol to pre ňu šok, vyhľadala neurologičku, u ktorej sa už aj predtým liečila. Predpísala jej aj lieky na upokojenie, lebo vtedy náročné obdobie aj v škole. Necítila potrebu s vinníkom sa stretnúť. Vedela, že sa s ním stretol jej brat. Nechce sa s vinníkom nehody stretnúť, aj keď vie, že on to nechcel spôsobiť a je tiež svojim spôsobom obeť toho, čo sa stalo. Uplatnenie nároku vo výške 50.000 Eur odôvodnila tým, že to urobila na základe spoločného rozhodnutia s mamkou, bratom a advokátskou kanceláriou, ktorá ich zastupuje. Ocko ich počas celého svojho života podporoval.

8. Právny zástupca žalobcov k výpovediam žalobcov uviedol, že výsluchy žalobcov považuje za najpodstatnejšie a za postačujúce na to, aby súdu istým spôsobom vykreslili k akej ujme v ich súkromnom a rodinnom živote smrťou ich nebohého manžela resp. otca došlo. Uvedol, že návrhy na ďalšie dokazovanie nemá. K uplatnenej výške nárokov uviedol, že pokiaľ ide o prvé zákonné kritérium, teda závažnosť vzniknutej ujmy, poukazuje na to, že tu ide o smrť človeka. Môže sa položiť otázka, či suma 50.000 Eur je hodnotou nejakého ľudského života a hodnotou, ktorá by mala žalobcom nahradiť stratu tak blízkeho človeka. Podľa jeho názoru táto strata sa ani nedá nahradiť žiadnymi majetkovými hodnotami. Ani Občiansky zákonník nemá v úmysle nahradzovať nejakými majetkovými hodnotami stratu ľudského

života, má byť len určitým vyjadrením zadosťučinenia táto suma. V podmienkach Slovenskej republiky s prihliadnutím na nejaké priemerné ekonomické podmienky s prihliadnutím na existujúcu judikatúru súdov v obdobných prípadoch má za to, že uplatnená suma je vyjadrením akéhosi priemeru v podmienkach Slovenskej republiky. Smrť je udalosť v živote, ktorá je svojim spôsobom nezvratná, nedá sa ničím napraviť, človek ju môže nejakým spôsobom čiastočne stráviť, ale určite jej následky nie je možné majetkovými hodnotami alebo nemajetkovými hodnotami nejako nahradiť. Poukázal na to, že v tomto prípade išlo o smrť naozaj tej najbližšej osoby, pri žalobkyni v 1. rade to bol životný partner - manžel, s ktorým prežila dlhé roky spoločného života v harmonickom nekonfliktnom vzťahu. Žalobcovia v 2. a 3. rade prišli o svojho otca. Z výsluchu všetkých účastníkov konania je možné dospieť k záveru, že rodina s nebohým manželom a otcom tvorili v súčasných sociálnych podmienkach nadštandardné a nadpriemerné harmonické vzťahy, a to každý zo svojho pohľadu. Kvalitou samotných rodinných vzťahov, v akých fungovali žalobcovia s ich nebohým manželom a otcom, je možné odvodiť aj závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá žalobcom vznikla stratou blízkeho človeka. Ich vzťahy boli veľmi dobré a mali veľmi vysokú kvalitu, tak rovnako aj ujma ku ktorej došlo smrťou ich blízkeho človeka je veľmi závažná a veľmi vysoká. Pokiaľ ide o druhé zákonné kritérium, ktorým sú okolnosti, za akých došlo k samotnému vzniku ujmy, tu vyzdvihol to, že samotný nebohý manžel a otec žalobcov žiadnym spôsobom neprispel a nepodieľal sa na vzniku samotnej dopravnej nehody a na vzniku toho následku, ktorým bola jeho smrť.

9. Právny zástupca žalovanej po výsluchoch žalobcov uviedol, že za žalovanú uvádza, že im je ľudsky ľúto straty žalobcov, avšak predmetom tohto konania je nárok na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy spolu vo výške 150.000 Eur. Podľa jeho názoru uplatnený nárok musí byť odôvodnený pokiaľ je uplatnený v konaní. Žalobou nebol uplatnený nárok voči vinníkovi dopravnej nehody, voči ktorému majú žalobcovia priamy nárok na náhradu tejto nemajetkovej ujmy. Samozrejme vybrať si koho budú žalobcovia žalovať je ich dispozičné právo. Poukázal na to, že zo zákonnej úpravy, aj z judikatúry celkovo vyplýva, že náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch tvorí historicky akúsi nadstavbu morálneho zadosťučinenia, ktoré spočíva v účinnom prejednaní veci a v ospravedlnení poskytnutému žalobcom zo strany vinníka dopravnej nehody a tým, že žalobcovia v tomto prípade žalovali iba poisťovateľa, ktorý je vlastne právnická osoba, ktorá žiadnym spôsobom nezasiahla do osobnostných práv žalobcov, žalobcovia sa de facto pripravili o možnosť, aby bolo možné zo strany vinníka v tomto konaní predniesť určité ospravedlnenie alebo iný úkon, ktorý by primerane znížil výšku tejto náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaná to považuje za účelové konanie. Uviedol zároveň, že nie je sporné, že k zásahu do osobnostných práv žalobcov došlo, lebo každopádne prišli buď o svojho manžela alebo otca, kde aj z výsluchu vyplynulo, že tie ich vzťahy boli určite štandardné. Žalobcovia nedokázali odôvodniť uplatnenú výšku nároku každý vo výške 50.000 Eur. Poukázal na rozhodnutia, ktoré súdu predložila žalovaná s tým, že priznávané sumy súdmi sú vo všeobecnosti oveľa nižšie. Existujú aj rozsudky, na ktoré poukazoval žalobca, kde sú tieto sumy premrštené oproti štandardnej judikatúre.

10. Oboznámením sa s obsahom trestného spisu Okresného súdu Zvolen sp.zn. 3T/144/2015 bolo zistené, že nebohý O.. V. J. ničím nezavinil a ničím sa nepodieľal na vzniku spôsobenej škody, lebo dopravnú nehodu spôsobil výlučne D. F., ktorý bol za prečin usmrtenia aj právoplatne odsúdený Okresným súdom Zvolen.

11. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

12. Podľa § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

13. Podľa § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

14. Podľa § 13 ods.3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

15. Výška nemajetkovej ujmy nie je priznávaná ako súčet straty príjmu pozostalého, prípadne súčet iných finančných strát. V danom prípade nemajetková ujma má iný charakter tak, ako to vyplýva z citovaných zákonných ustanovení.

16. Dokazovaním bolo preukázané, že medzi žalobcami a nebohým existovali silné sociálne, morálne, citové a kultúrne putá, vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života. Žalobcovia tvorili s nebohým fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Z nečakanej smrti nebohého prežívali žalobcovia nielen pocity úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku, ale stratili i možnosť viesť s ním súkromný život odo dňa jeho smrti. Túto stratu žalobcovia prekonávali s výraznými a pretrvávajúcimi ťažkosťami. Protiprávnym konaním vinníka dopravnej nehody došlo k nenávratnej deštrukcii týchto medziľudských väzieb tvoriacich základ a rámec súkromného života žalobcov, a tým k intenzívnemu zásahu do ich osobnostných práv, práva na súkromie a rodinný život a právo na ochranu osobnosti žalobcov bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné odstrániť len morálnou satisfakciou. Vzniknutá trauma je zo života žalobcov prakticky neodstrániteľná a nenapraviteľná.

17. V prejednávanej veci zásah predstavovaný smrťou manžela a rodiča bol mimoriadne významným, hlbokým a nereparovateľným zásahom. Súd mal výpoveďami žalobcov preukázané, že žalobcovia s nebohým tvorili plne fungujúcu rodinu s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami.

18. Pri určovaní výšky peňažnej náhrady súd prihliadal na nenapraviteľný smrteľný následok, vzniknutý v dôsledku protiprávneho konania vinníka dopravnej nehody, ako aj na dôsledky, ktoré smrť nebohého vyvolala u žalobcov. Účelom finančného zadosťučinenia nie je kompenzovať poškodeným stratu nebohého príbuzného. Účelom finančného zadosťučinenia je dôstojne vykompenzovať emocionálne útrapy pozostalých, vyvolané smrťou. V tomto smere súd v úmysle hľadať a nájsť spravodlivosť posudzoval uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy, pričom je potrebné zohľadniť to, že rozhodnutie o výške náhrady nemajetkovej ujmy nie je pokusom finančne ohodnotiť ľudský život. Súd pri rozhodovaní nemohol zohľadňovať majetkové pomery žalobcov a ani majetkové pomery žalovanej pri stanovení výšky nemajetkovej ujmy, lebo majetkové pomery nie sú rozhodujúcim kritériom pri priznaní uplatneného nároku. Výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je súdom určovaná voľnou úvahou s prihliadnutím na zákonné kritériá, okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti. Konkrétne výška náhrady preto musí zohľadniť okolnosti prípadu a musí byť aj v súlade s požiadavkou spravodlivosti. Výška nemajetkovej ujmy bola súdom určovaná s ohľadom na intenzitu, rozsah a trvanie zásahu pri zohľadnení vzťahu pozostalého k žalobcom, po preukázaní všetkých väzieb, ktoré ako rodinní príslušníci mali v čase zásahu do práva na ochranu osobnosti. V tomto spore boli preukázané silné sociálne, morálne, kultúrne a citové putá vytvorené v rámci súkromného a rodinného života. Následky protiprávneho konania vinníka dopravnej nehody podľa názoru súdu v tomto prípade nebolo možné odstrániť len morálnou satisfakciou. Súd preto rozhodol o priznaní aj nemajetkovej ujmy.

19. S prihliadnutím na všetky uvádzané skutočnosti súd považoval za primeranú výšku náhrady nemajetkovej ujmy u žalobkyne v 1. rade sumu 35.000 Eur a žalobcov v 2. a 3. rade u každého zvlášť sumu 30.000 Eur.

20. Na základe uvedených dôvodov súd preto v prevyšujúcej časti žalobu žalobcov v 1., 2. a 3. rade zamietol.

21. Žalobcovia boli podľa § 4 ods.2 písm. ch) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov oslobodení od platenia súdnych poplatkov.

22. Podľa § 2 ods.2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

23. Žalovaná v tomto prípade nebola od súdneho poplatku oslobodená. Preto ju súd zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku zo sumy 95.000 Eur podľa položky 7d Sadzobníka súdnych poplatkov, keď podľa položky 7d, písm. d) zo žaloby na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy je súdny poplatok 66 Eur a 3% z výšky uplatnenej z nemajetkovej ujmy, najviac 16.596,50 Eur. Uvedený súdny poplatok zo sumy 95.000 Eur predstavuje sumu 2.850 Eur.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 a § 262 ods.1 CSP. Súd prihladol na to, že žalobcovia boli úspešní v tomto spore a výška priznaného plnenia závisela od voľnej úvahy súdu. Súd preto priznal žalobcom právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100% z priznanej sumy, z uvedeného dôvodu nie zo žalovanej sumy.

25. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Podľa § 262 ods.2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v 2 vyhotoveniach (§ 355 ods.1 C.s.p. a § 362 ods.1 C.s.p.).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Odvolanie môže podať intervenient, ak tvorí so stranou podľa § 359 C.s.p. nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 360 ods.1 C.s.p.).

V ostatných prípadoch môže intervenient podať odvolanie so súhlasom strany podľa § 359 C.s.p. (§ 360 ods.2 C.s.p.).

Lehota na podanie odvolania plynie od doručenia rozhodnutia intervenientovi (§ 360 ods.3 C.s.p.).

Prokurátor môže podať odvolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 361 ods.1 C.s.p.).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods.2 C.s.p.).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa ods. 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia (§ 362 ods.3 C.s.p.).

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania (§ 362 ods.4 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods.2 C.s.p.).

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods.3 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd (§ 367 ods.1 C.s.p.).

Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu (§ 367 ods.2 C.s.p.).

Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 ods.3 C.s.p.).

Osoba oprávnená podať odvolanie sa môže odvolania vzdať. Vzdať sa odvolania možno len voči súdu, a to až po vyhlásení rozhodnutia (§ 368 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova (§ 369 ods.1 C.s.p.).

Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania (§ 369 ods.2 C.s.p.).

Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví (§ 369 ods.3 C.s.p.).

Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 ods.4 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia (§ 370 ods.1 C.s.p.).

Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví (§ 370 ods.2 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 ods.3 C.s.p.).

Žalobu nie je možné v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.).

V odvolacom konaní nie je možné uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok (§ 220 ods.1 C.s.p.).